

Prioriteiten voor klimaatrechtvaardigheid op COP29

AANBEVELINGEN VAN DE INTERNATIONALE KLIMAATCOALITIE

De klimaatcrisis vraagt om onmiddellijke actie. Volgens de klimaatscenario's van het KNMI in 2023 zal Nederland grote gevolgen ondervinden van de klimaatverandering. Dit onderstreept de noodzaak om klimaatverandering zowel nationaal als mondiaal aan te pakken. Als handelsafhankelijk land heeft Nederland baat bij mondiale stabiliteit. Dit betekent dat we ervoor moeten zorgen dat gemeenschappen wereldwijd in staat zijn zich aan te passen aan, en om te gaan met, de gevolgen van klimaatverandering. Met haar langdurige inzet voor klimaatactie heeft Nederland de kans om op COP29 een leidende rol te spelen. Dit document, gebaseerd op ons [COP29 Position Paper](#), schetst onze belangrijkste prioriteiten voor de Nederlandse regering tijdens de onderhandelingen over klimaatfinanciering, mitigatie, adaptatie en gendergelijkheid. Deze aanbevelingen zijn samengesteld door de 'Internationale Klimaatcoalitie', een netwerk van maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor ambitieuze en eerlijke klimaatactie.

Een rechtvaardig klimaatfinancieringsdoel

Klimaatfinanciering is essentieel om mondiale klimaatdoelen te bereiken. Nederland en de EU spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van het klimaatfinancieringsdoel na 2025 (het New Collective Quantified Goal – NCQG), dat op COP29 zal worden aangenomen. Hierbij is het belangrijk dat het doel:

1. Aansluit bij de behoeften van het Mondiale Zuiden, met een kwantum minstens \$1 biljoen per jaar aan subsidies, dat regelmatig wordt herzien.
2. Subdoelen bevat voor mitigatie, adaptatie en klimaatschade, zodat alle onderdelen van klimaatactie voldoende financiering krijgen.
3. Prioriteit geeft aan subsidies boven leningen, en het verminderen van de schuldenlast van het Mondiale Zuiden, vooral in de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten.
4. Innovatieve financieringsbronnen meeneemt, zoals belastingen op welvaart en vervuiling en het herbestemmen van fossiele subsidies, gebaseerd op het "polluter pays"-principe.
5. Ontwikkelde landen verantwoordelijk houdt voor het behalen van het doel, gezien hun grotere historische uitstoot en capaciteit.
6. Ervoor zorgt dat klimaatfinanciering lokale gemeenschappen bereikt, gendergelijkheid bevordert en gemarginaliseerde groepen gelijkwaardig betreft bij besluitvorming.

Mitigatie versnellen om onder 1.5°C te blijven, via een eerlijke transitie

Om de opwarming onder de 1,5°C te houden, zijn snelle mitigatie en een eerlijke energietransitie essentieel. De wereld koerst af op een opwarming van 2,7°C, ruim boven het Parijsdoel. Hoewel COP28 toezegde om de overgang van fossiele brandstoffen te maken, de capaciteit voor hernieuwbare energie te verdrievoudigen en energie-efficiëntie te verdubbelen tegen 2030, is er dringend actie nodig om dit waar te maken. We vragen Nederland en de EU daarom:

1. Het voortouw te nemen door ambitieuze doelen vast te leggen in de EU Nationally Determined Contribution (NDC) en het Nationaal Klimaat- en Energieplan (NCEP), gebaseerd op *fair share* principes, de nieuwste wetenschappelijke inzichten, en het 1,5°C doel. Dit omvat de snelle afbouw van fossiele brandstoffen, energie-efficiëntie, het bevorderen van duurzame consumptie en natuurherstel -en bescherming.
2. De uitvoeringen van COP28 te ondersteunen in onderhandelingen, zoals via Mitigation Work Programme, met een financieel pakket vanuit de EU dat bestaat uit de dringend benodigde klimaatfinanciering.
3. Te pleiten voor concrete actie voor een rechtvaardige transitie via het Just Transition Work Programme, inclusief financiële toezeggingen, waarbij gemarginaliseerde groepen en werkkenden worden beschermd.

Wereldwijd planning en implementatie op adaptatie bevorderen

Nu de gevolgen van klimaatverandering verergeren, zijn sterke plannen en gecoördineerde actie op klimaatadaptatie, ondersteund door voldoende financiering, belangrijker dan ooit. We verzoeken Nederland en de EU daarom:

1. Zich in te zetten voor publieke financiering voor adaptatie die prioriteit geeft aan de belangen van vrouwen, lokale gemeenschappen, werkenden, en ecosystemen. Deze financiering mag geen schulden veroorzaken en moet beheerd worden door publieke instellingen aangezien private financiering vaak ongeschikt is gebleken voor adaptatie, zoals in de watersector of voor kleine ondernemingen of kleinschalige boeren.
2. Meer financiële en technische ondersteuning beschikbaar te stellen voor het Mondiale Zuiden om hun Nationale Adaptatieplannen (NAP's) uiterlijk in 2025 af te kunnen ronden. Deze plannen moeten - ook voor de EU- goed afgestemd zijn op NDC's en Biodiversiteitsstrategieën (NBSAP's) voor een coherente aanpak.
3. Het tweejarige werkprogramma voor de samenstelling en ontwikkeling van indicatoren om de mondiale voortgang op adaptatie te kunnen meten, zonder vertraging af te ronden. Het is 5 over 12 voor klimaatkwetsbare landen die planning en actie op adaptatie het hardst nodig hebben.

Gendergelijkheid verankeren in klimaatbeleid

Vrouwen en meisjes spelen een cruciale rol in de aanpak van klimaatverandering. Om ervoor te zorgen dat gendergelijkheid en mensenrechten volledig worden meegenomen in klimaatbeleid, is het belangrijk dat het Gender Actieplan (GAP) wordt herzien en verlengd. We moedigen Nederland en de EU aan hierbij te blijven pleiten voor:

1. Integratie van gendergelijkheid in alle onderdelen van de onderhandelingen binnen het UNFCCC.
2. Duidelijke indicatoren en tijdschema's om de voortgang te meten.
3. Een intersectioneel, feministisch perspectief in het klimaatbeleid dat rekening houdt met de verschillende effecten van klimaatverandering op diverse genderidentiteiten, ondersteund door uitgesplitste data.
4. Voldoende middelen om het nieuwe GAP uit te voeren, inclusief strategieën om financiering te mobiliseren voor gender-inclusieve klimaatactie.
5. Versterking van de capaciteit en financiering voor 'National Gender and Climate Change Focal Points', zodat zij actief en zinvol kunnen deelnemen aan klimaatbesluitvorming.

Ten slotte vragen we Nederland tijdens COP29 te blijven pleiten voor effectieve, inclusieve en transparante onderhandelingen. Dit houdt in dat Nederland de stemmen van gemarginaliseerde groepen versterkt, de invloed van de fossiele industrie beperkt, en een sterk beleid tegen belangenverstremgeling binnen het UNFCCC bevordert. Daarnaast vragen we Nederland aan te dringen op meer aandacht voor de link tussen klimaatverandering en conflict, aangezien de landen die het hardst worden getroffen door klimaatverandering ook de landen zijn die te maken hebben met conflict en onstabieleit. Zo kan Nederland bijdragen aan een eerlijkere en effectievere wereldwijde klimaataanpak.

Deelnemende organisaties:

